

Jedinečnosti a „rody“

Se stoupáním komplikovanosti (složitosti) „systému“ (soustavy, event. organismu) klesá pravděpodobnost samostatného vzniku systému stejného nebo hodně podobného. Jestliže někde shledáme porušení tohoto pravidla, musíme se tázat po zdroji této „poruchy“. V případě živých organismů to je vynález rozmnožování, tj. reduplikace resp. multiplikace něčeho velmi složitého, jehož samostatný nový vznik by jinak byl zcela nepravděpodobný, ne-li nemožný. Jisté analogie však nacházíme i v takových případech, kdy zjevně o živé bytosti nejde, např. ve vývoji hvězd a hvězdných soustav. Všude, kde nám je k dispozici přímé pozorování, nacházíme jednak jisté podobnosti (které nám dovolují skutečnosti klasifikovat, řadit do druhů, rodů, tříd atd.), jednak nepochybné rysy nejen zvláštností, ale přímo jedinečností. Pod vlivem tradice si všímáme přednostně oněch podobností, protože nám to umožňuje či dovoluje „vědecké“ zpracování materiálu, zatímco uměleckým snahám necháváme postižení jedinečností. V praktickém denním životě se zdá převažovat tendence k třídění a k nivelizování v rámci tříd, ale náš opravdový, skutečný život se neobejde bez osobních vztahů k jedinečným osobám (ale někdy i k „subjektivně“ jedinečným věcem, spjatým s osobami).

(Písek, 150906-2.)